

Published and distributed under permit (No. 584) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Krikščionys darbininkai vienykites! Spieskitės į vienintelę darbo žmonių organizaciją Amerikoje — Lietuvų Darbininkų Sąjungą.

Organas Amerikos Lietuvų R. K. Švento Juozapo Darbininkų Sąj. gos.

"DARBININKAS"

— Eina —
UTARNINKAIS KETVERGAIS IR SUBATOMIS.
Metams \$4.00
Užrubę metams 5.00
Bostone ir apylinkėse metams 5.00

"DARBININKAS"
306 BROADWAY, BOSTON 27, MASS.
Tel. South Boston 620.

VOL. VI, No. 134 (714)

KETVERGAS, LAPKRIČIO 24 D., 1921.

Kaina 5 centų

Naujas Lenkų Melas.

KANKINIMAS LENKŲ LIETUVOJE YRA MELAS.

Vašingtonas, XI — 21 d. (Liet. Inf. Biuras). — Eltos pranešimai Lenkai yra paleidę melagingų žinių būk Lietuvoje areštuoti lenkai yra kankinami ir kirviu jiems kupojamos galvos. Rašant apie tas žinias Elta praneša kad jos yra prasimanotos ir visai niekuo nepamatuotos.

LIETUVOS ATSTOVAS SUOMIJAI.

Vašingtonas, XI — 18 d. (L. I. B.). — Suomijoje iškurtas Lietuvos Atstovybės ir paskirtas Lietuvos atstovu p. Ignas Jukūnas-Seinūs. Jukūnas-Seinūs gyvena Skandinavijoje nuo 1915 metų, dirbo prie Švedų-Lietuvių Komiteto Stokholme, vėliau buvo paskirtas L. T. A. (Lietuvos Telegramų Agentūros) Kopengagoje direktorium. Pastaruoju laiku laikinai ejo pareigas Lietuvos Atstovo Švedams ir Norvegams.

UŽTIKRINO NEPRIGULMYBĘ CHINIJAI.

Washington. — Nusiginlavimo konferencija priėmė rezoliuciją užtikrinti Činijos suverenitetą, neprigulmybę, teritorialę ir administratyvę, lygią teisę Činijoj ieškoti rinkų savo prekėms.

PRAKIURO DEBESIS.

Messina, Sicilija. — Prakiuro debesys ir gausybės vandens užteko iš dangaus. Čioli sočiai buvo nušluoti ir keliai pagadyti. Šimtai žmonių liko be namų keletas žmonių prigėrė.

NELIKO LAISVĖS.

London. — Turkų nacionalistai ir bolševikiška respublika Azerbaidžan padarė taikos sutartį pagal kurią pasidalino Armeniją ir Grūziją.

REIKALAUJA MOKYMO VOKISKOS KALBOS.

Metz, Lotaringija. — Nariai Respublikoniškos Unijos priėmė rezoliuciją reikalaujančią mokymo mokyklųose vokiškos kalbos. Lotaringija po karo atplešta nuo Vokietijos ir prijungta prie Francijos. 86 nuoš. gyven-tojų kalba vokiškai.

ATIDARĖ KONSULATUS.

Berlin. — Vokietijos didesniuose miestuose atsidarė Amerikos konsulatų.

NEMAZIS ARMĖJOS.

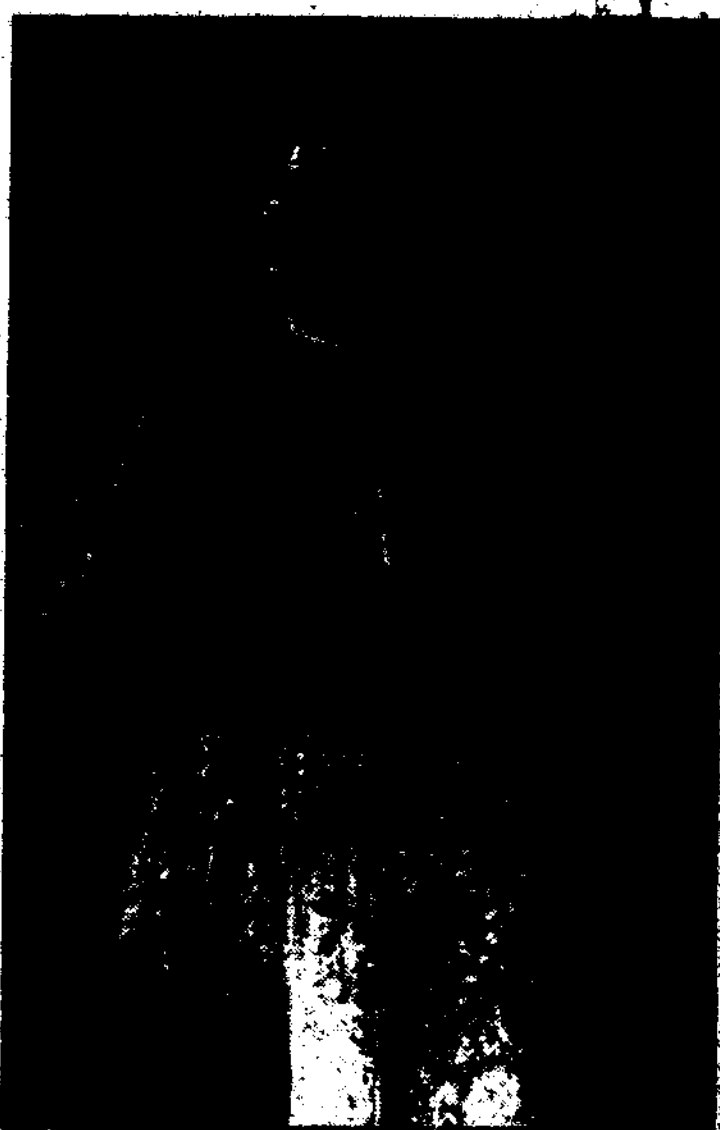
Washington. — Francijos premieras Briand ir delegatas nusiginlavimo konferencijon, posėdyje karštai gynė reikalavimą Francijai didžiuosius armijos.

NELAIMĖ TEATRE

Hamburg, Vokietijoj. — Jundomųjų paveikslų teatre įvyko sprogimas. Žuvo 11 žmonių, be to daug sužeista.

IŠ PASIGAILEJIMO UŽMUSĖ PACIĄ.

Portland, Me. — James F. Anderson, 60 m. amžiaus, teisme kaltinamas pačios užmušime pasakė: "Aš ją užmušiau, kad pabaigti jos kentėjimus. Per metų metus ji sirgo ir ėjo blogyn. Ji baisiai kentėjo. Ji prašė manęs ją pribaigti."

Jo Eminencija

BOSTNONO KARDINOLAS O'CONNELL,

dabar išleidęs Ganytojo laišką bėgančiais klausimais.

Ganytojo Laiškas.

RELIGIJA PRAMONEJE.

WILLIAMAS KARDINOLAS O'CONNELL

Gerbiamajai Dvasiškijai ir žmonėms savo Dieveceijos pasveikiniui ir palaiminimui.

TAIKA NUVARGUSIO PASAULIO VILTIS.

Kristus atėjo ant žemės įsteigti taiką. Stabmeldžių tautos, nepažindamos Dievo ir Jo teisių, buvo mėginusios suderinti Dieviškas teises su žmonių teisėmis ir priedermėmis, bet joms mažai tas tepavyko. Jos žinojo tik spėkos teises. Jie turėjo nemaža dievaičių, bet nė vienas neturėjo pajėgos vargdenius apginti. Buvo ten dievaitis karo ir turto, dievaitis grožės ir smaguriavimo. Buvo dievaičių vargo, pažeminimo, sopolų ir kentėjimų. Iš tokios materijalės spėkos viešpatavimo išdygo pavydėjimų ir neapykantos tarp pavienių žmonių, padermių ir tautų. Nėbuvo ten vietos teisybei ir meilei. Nes jos pačios nuo tikrojo Dievo — ir jeigu žmonės išmeta Dievą iš draugijos, su Juo išnyksta taika ir gera valia tarp žmonių.

Nūnai pasaulis jau patilo nuo karionių. Taikos taikos! — šaukia kiekvienos lūpos, kiekviena širdis. Bet taikos negali surasti ir jos nesuras, kol karionių ir nesutikimų priežastys nebus pašalintos. Būtų tai klaidingas optimizmas ir savęs apgaudijimas sakyti, kad viskas jau gerai; kuomet mes žinom, kad sparčiai augant turtui ir gerovei, su juomi auga žmonių sąvymeilė; kad plyšys tarp turto ir vargšo eina platyn; kad pačios šeimynos bei draugijos pagrindas yra ardomas; kad atšalimas tikėjime ir bedievybės kasa ir naikina tikėjimo pamatus. Tačiau ne nusiminimo šauksmą, bet malonaus perspėjimo balsą jums siunčiame. Tiesa, šių laikų pagonystės dvasia daug yra žalos padariusi, bet mūsų tėvų Dievas dar neišnyko iš mūsų tarpo. Jis mus išgelbės. Mums reikia tik gyvenimui įvykinti Kristaus teisybę ir meilę. Kuomet Krikščioniškieji idealai užviešpataus pasauly, tik tuomet turėsime taiką ir ramybę. "Jeruzaliau, Jeruzaliau! kad būtum žinojęs tuos daiktus, kurie yra tavo ramybei."

Visi be jokios abejonės matome, kad didelis nepasitenkinimas ir smarki pagieža įsivyravo šių dienų pramonijoje. Darbininkai subruzdę; didikai susirūpinę ir griežtai nusistatę; visur girdisi mažesniųjų streikų; didžiuliai streikai grūmote grūmoja iškilti ir visai tautai atnešti nelaimę; klasių kova eina aršyn, kurstoma nesąžiningų agitatorių.

(Tiesą sakant 440 puslapis)

KORESPONDENCIJOS IŠ LIETUVOS.

ZEM. KALVARIJA.

Čia esti madoje su talkomis mašinavoti, linus minti, mėsą la vežti ir tt. Pabaigus darbą čia labai vyrauja mada duoti pabaigoms degtinės butelį (dažnai po kelis butelius). Į "nobongas" pri-sirenka daug jaunimo pasi-linksminti, pašokti. Žinoma, nakties paukščiai atsineša neskamiai gaivinančio skys-timelio, kurį visą supila sau į gerkles. Gerai įkaušę dažnai pradeda del nieknie-kių peštis. Būtų naudinga, kad tokių "patalkių" kelti-mą šeiminkai griežtai draustų ir mažintų duoti "nobongomis" degtinės.

Taip pat čia esti dažnai keliamos vakaruškos, i kurias jaunimas renkasi iš la-bai toli; net ir mergaitės nuo vyrų neatsilieka, ir jos drau-gė su vyrais eina į vakaruš-kas, manydamos, kad grei-čiau už vyro išteksiančios, kad po vakaruškas naktimis vaikštosiančios. Tokiose pasilinksminimuose pasitaiko iš jaunimo labai šlykštus apsiejimo, kaip tai: nepado-rių kalbų kalbėjimas, patam-simis slankiojimas, girtuok-liavimas ir tt. Dažnai ne vie-na mergelė verkia nebetekusi-rūtų vainikėlio. Šalin tokie pasilinksminimai! Tegyvuo-ja doras jaunimo pasilinks-minimas!

Žiogas.

BRAZIŪKŲ, Lūšnos, Vi-lūšių, Plaktinės ir aplinki-nėsė girišose priviso drąsių vilkų, kurie šeiminkų ne-siklausę, plėšo avis netik gi-riųj radę, bet ir iš lauko su-geba pasigriebti. Medžioto-jai su nerimaisiū laukia pa-smiegant. O atsiradus pėd-sakui žada vilkus pamokyti kaip duoną reik pelnytis!

J. Paukštys.

VIŠAKIO RŪDA (Ma-rjamp. apskr.). — Žemai sto-vintis apšvietimas ir' dora šioje aplinkoje davė pato-giausia dirvą išsivystyti bolševistiniams diegams. Nus-tovėjus nepriklausomam Lietuvos gyvenimui bolše-vistiniai elementai išsigimė į įvairių spalvų socialistus. Katalikiškasis "Žiburys" vos spingsėjo. "Pavasari-ninkų" eilėse nesant gabaus vado (kokiū čia buvo kada-i sia kun. Martišius) irgi ne-simastė tos pavasario galy-bės, kuri sutirpdytų socia-lizmo ledus, sukaudžiusius neviengą jauną galvelę. At-kėlus čia geležinės energijos vikarą kun. Bičkauską, "Ži-burys" suspindėjęs aiškiais spinduliais jau spėjo ap-šviesti Rūdą visą vakarą.

DARBININKŲ REIKALAI.

BADO PASKOLA.

London. — Laikraštis Times skelbia, jog Rusijos valdžia ketinanti atsisukti į viso pa-saulio darbininkus paskolinti \$100,000,000 kovai su bado. Bonai būtų po penkis šilingus (apie \$1.00).

NUZUDE IR NUSIZUDE.

H. Haddam, Ot. — Namuose, kur gyvena Swoboda su savo šeimyna rasta baisūs dalykas. Vyras besąs su kulka galvoj ir žibalu apsvilintas, o jo žmona besant pasikorus. Doktorai ir policija speja, kad moteris pirma nušovė savo vyrą, pas-kui žibalu apipylus apsvilino, o galop pati sau galą pasidarė.

NEPAVYKO MILJARDIE-RIUI.

Washington. — Miljardie-rus Rockefeller priešinasi mo-kėti mokesčius nuo tulos dalies savo turty. Dalykas atsidūrė Augščiausj. Suv. Valstijų Teisman, kur milijardierius prakišo.

DU MIRĖ NUO MOON-SHINE.

Worcester, Mass. — John Rogers ir John Norton ne-tikėtai mirė. Naminė be lai-kiu nuvarė į kapus. Rogers buvo nubaustas ant \$15 už girtavimą, bet neturėjo iš ko užsimokėti. Tai buvo veda-mas į kalėjimą. Bet jau ke-lyje į kalėjimą buvo apimtas skaudėjimų ir pasiekęs kälė-jimą tuoj mirė. Norton gir-tas nuvežtas hospitalin, kur ir mirė.

NORI UŽDRAUSTI ALŲ.

Washington. — Senatas 56 balsais prieš 22 priėmė bilių draudžiantį išdirbti ir pardavinėti alų del vartojio nuo kaipo vaista. Lėdo de-partmentas buvo išdavęs lei-dimą dirbti ir pardavinėti alų, kaip vaistą.

Socialistinės "galvos," per "bepartyvių" jaunimo kuo-pą ir-gi suruošė vakarą, ta-pačią dieną. Tuom didėle dalį nesusipratusiųjų žiūrė-tojų atitraukė nuo "Žibu-rio" draugijos suruošto va-karo. Tačiau "Žiburiečių" vakaras, nors ir neatnešė di-delio pelno, gerai įtikino so-cialistus, jog ir be jų pa-galbos Rūdoje galima su-ruošti doras vakaras. Gi katalikiškosios organizaci-jos, matydamos savo narsų vadą atsigavo ir reikią tik-tytis, kad neužilgo V. Rūdos veidas atsimaitys. Duok Dieve, kad draug socializmo silpnutėmis šaknimis čia iš-nyktų ir plačiai iškeruojusi girtuoklybė.

J. Paukštys.

PARSIDUODA JAUNAS VYRAS.

Springfield, Mass. — Andre-ko George laikraščiuose pasis-kalbė esąs pagatavas parsidu-o-ti bile kam, kuris sutiks jam prigelbėti išeiti augstus moks-lus.

NUSAUTA KETURI MEDEJAI.

Medison. — Medžioklė ant briedžių tęsėsi šešias dienas, o jau keturi medėjai netikė-tai savo draugų tapo nušau-ti, o vienas pašautas. Du iš nušautųjų per klaidą buvo palaikyti už briedžius, o trė-čias už mešką.

Į ROJŲ SUNKU ISIGAUTI.

Petrograd. — Kas mano vykty Rusijon, tai turi apsi-rūpinti gausybė kantrybės, optimizmu, šiltais drabu-žiais ir benzinu.

Patekti į Sovietų Rusiją keblu. Rygoj yra bolševiku istaiga vizuojanti pasus. Be kito ko reikia atsakyti ar tu-ri nejudinamo turto ir kō-kio? Kokių politinių pažval-gų esi? Ar esi kur nors kō-kios nors politinės partijos nariu? Ar dalyvavai kare? Kuria religija išpažįsti?

Jei pasisakai socialistu, ar kokiū radikalų, tai esi dar labiau kamantinėjamas, nes girdi taip prisidengę iš-bruką visokie anti-bolševi-kai. Tokia aplikacija išpil-džius, turi laukti šešias die-nas, šešias savaites, o gal priseis laukti ir šešis mėne-sius iki ateis iš Maskvos at-sakymas ar įleisti ar ne. Jei kas pasisako esąs milijonie-rus ir nori ką nors Rusijoj užvesti, tai toki greit įlei-džia.

Gavus leidimą gauni va-žiuoti prigrūstose vagonuo-se. Valgomųjų stočių ma-žai kur sutinki. Todel visą maistą kelionei reikia su sa-nimi turėti. Paprastai apsi-rūpinama netik maistu, o ir benzinais pečiukais, katiliu-ku, arbata, indais. Tie in-dai reikalingi ir delto, kad nei Petrograde nei Maskvoj nėra hotelių.

UŽSIRAŠYKITE.

Visi išsirašykite Lietuvos Studentų Kalendarį 1922 me-tams. Kalendaris yra kienis, gražuose apdaruose, labi-tinka jaunimui. Visi išsirašy-kite. Atsiųskite doleriui, tai gausite tą kalendarį ir didelę glebį visokių iš Lietuvos lai-kraščių.

Kalendaris gali būti graži kalėdinė dovanelė. Siųskite užsakymą šiandio adresu: DARBININKAS 366 W. Broadway Boston 27, Mass.

VARTOK
Visur ir Visuomet
FONTANINE PLUNKSNĄ
Jeigu nori, kad raštas atrodytų gražiai ir jeigu nori sutau-pyti kodaugiausią laiką. Dėlei pla-tesnių informacijų klausk pas
"DARBININKĄ,"
366 Broadway,
Boston 27, Mass.

(Pradžia ant 1-mo puslapio)

TAM NERYMASTAVIMUI VAISTAS.

TAM NERYMASTAVIMUI VAISTAS.

Daugiau kaip 25 metai atgalios Leonas XIII neklytamu instinktu pramatydamas šių dienų pramonės kovą tarp darbdavių ir darbininkų, užžėgė savo pirštą ant soplamosios vietos ir kapitalui ir darbiui susitaikinti pasiūlė krakščioniškuosius bei tikėjimo idealus kaip vienatinį vaistą. Jis išparodė, kad darbininkų didžiama yra tikrieji vargšai ir štai ką pareiškė: "Spausti vargatamuosius ir beturčius del savo naudos ir krauti sau turtus su artymo skriauda, yra uždrausta Dievo ir žmonių įstatymais. Nutrūkti darbininkui priderama algą yra nuodėmė šaukianti Dangun atkėrymą... Turtingieji privalo del Dievo meilės susiturtėti, kad nesumažinus darbininkų algas, ar tai prievarta, ar apgavyste, ar neteisėtu palūkauimu (procentų ėmimu), ypatinai del to, kad darbininkai paprastai yra silpni ir niekieno neužtariami, ir del to, kad jų menki uždarbiai jau vien del jų mažumo privalo būt jiems šventai atiduodami... Jeigu tie įsakymai būtų pripažinti ir ištikimai užlaikomi, ar gi jie nebūtų pakankami tai kovai ir jos priežastims pašalinti?!

Niekas neabejoja, kad jeigu to Didžiojo Popiežiaus žodžiai būtų klausomi ir vykinami, šių dienų pasaulis daug geresnėje būtų padėtyje. Bet pastarųjų laikų pagonystė bei stambeldystė ir materialistų filosofija įsibriovė į mokyklas ir užnuodijo pačias šaknis draugijos ir promauės gyvenimą. Šiandien industrijos pasaulis tik šiuos principus pažįsta ir vien juos gerai tepripažįsta, būtent: "Galybė tai vienatinė teisė," "silpniesnįjį težiava, tvirtesnįjį tegyvena," "pergalė priklauso tik stipruoliams" ir tam panašias brutales pajėgos teisės skelbia. "Del tokių obalsių žmonija pradėjo nerimastauti ir del tokio neramaus nepasitikėjimo pramonė ir aplama krašto gerovės daug žalos bei nuostolių apturėjo. Darbininkai, tankiai nežinodami nė tikrojo agitacijos tikslo, nukrypo radikalių-kurstytojų pusėn. Ir ne vien valdžios sistema yra užpuolama ir kritikuojama, bet ir svarbesni dalykai, būtent šeimyna ir tikėjimas yra griaujami.

Nemāžinant šiu visų blogojū, mes netikime, kad šio nevykšio pramonės susitvarkymo nebūtų galima pataisyti. Mes manome, kad šie visi nepritękčiai ir blogumai laipsniškai yra pataisytini; kad pagerinimai ir reformos galima ir reikia įvesti, ir kad pasaulis eis geresnį keliu prie augštesnio idealu.

Mes maniome, kad darbas ir kapitāls gali susitaikinti. Darbas reikalingas kapitālo, kapitāls darbo. Pastaraisiais laikais, karo metu, darbas su kapitālu sūtartinai veikė kol karo pasekmingai neužbaigė. Buvo, tiesa, nemaža ten išdavystės ir gobšumo, bet tik išimtimis. Tas parodo, kad svarbiom reikalui atėjus, darbas su kapitālu vis gi gali eiti išvieno.

Būtų ypatingai liūdna ir nežaiku, kad šiais laikais, kuomet visas beveik pasaulis yra nualintas ir išblaškytas, kuomet žymi Europos dalis miršta badu, mes, pasaulio pramonijos gerovės vadai, nepasinaudojame šia proga suteikti pagalbą vargstančiam žmoniui, ne vien tik draugams, bet ir buvusiems priešams; būtų skaudu, jeigu mes, taip skubiai pasirūšę sunaikinimo ginklų pakelti, dabar nenorėtume žaizdų tuo ginklu užduotų išgydyti ir supeikintiesiems šaltatstati.

Stambiausis šiu blogumų taisymo klaida yra tame, kad ne ten įsiekoma priežastis, kur jos ištisys yra. Politikos vadai ir įstatymų kūrėjai, filantropistai ir ekonomistai nesiliauja tvirtinę, kad šių dienų klausymas yra vien ekonomijos uždavinys. Taip manydami, jie gali kiek palengvinti opia padėti, bet negali žmonijos žaizdų išgydyti, nes jos pergaliai išsiskynjusios. Tos visos suirutės

apačioje gludi neteisingas gyvenimo tikslas – supratimas, kaip tiktai kalbant, neupratimas žmogaus uždaviniams ir jo sątikti su Dievu – Surtvetoju. Čia ne ekonominis uždavinys, bet moralis, arba doros klausimas. Čia einasi apie pavienį žmogų ir šeimyną dorą susitvarkymą. Čia klausimas rūšies apie teisės ir priedermes, tų, kurie nori valdyti ir tų,

Čia reikia surasti vaistų pramonės klaidomis bei blogumams pašalinti, pritaikant Krikščioniškuosius idealus

kasdieniniam gyvenimui; sutinkinti kovojančių klasių
interesus bei reikalus ir tuo būdu įvykinti taiką ant žemės.
Toksai prakilnus darbas turėtų patraukti kiekvieną tikrą
Krikščionį ir tėvyninį, taip, kad nesigailėtų tam pašves-
ti pačias didžiausias savo pastangas.

Jokios pastangos pataisyti žmoniją ne pavyks be teisybės ir meilės. Žmonės ir tautos privalo grįžti prie tiesos ir tikrų, rimtų pastangų vykinti gyvenimui Krikščioniškos dorybės teisybe, lygybe, broliška meile. Žmonijos

pataisymo principai: dėsnių turį remtis ant Dievo buvimo ir dūšios nemirtingumo. Dievas yra Sutvėrėjas ir išakymų bei įstatymų Kūrėjas. Jo išakymai negali būti be baumės laužomi nė pavienių žmonių nė valstybių. Draugijų ir šeimynų gyvenimas turi remtis ant Dievo ir atymo meilės. Be šių principų negalima išrišti susitelkusių šiais laikais sunkenybių. Tokiai yra Bažnyčios mokslas, ir mes be dvejotimo tvirtiname, kad visos žmonių pastangos bus veltui, jeigu tvarkydami žmonijos gyvenimą jie paliks Bažnyčią nuošaly.

Tvirtai stovėdama ant Jėzaus Kristaus pastatytojo

pamato, Bažnyčia tinkamai ir ištikimai riša šių dienų klausymą, panaudodama teises, kurios jai aiškiai priklauso. Kiekvienam žmogui, vargšui, ar turšui, didikui ar silpnuciui ji sako: Klausyk Kristaus Evangelijos žodžių, išdomėk, kad tik ant jos skelbiamų principų žmonija gali saugiai remtis. Bažnyčia yra tvirta ir ištikima žmonijai teisių apgynėja. Ji tik viena parodo turčiams jų priedermes dėl vargšienų, dieviškąją įstatymų teisę ir kiekvieno žmogaus atsakomybę. Šiandien ji pasmerkia žiaurų turbulių išdidumą; rytoj ji su nemažene drąsa smerks nesuvaldomos mihios netvarką. Jeigu ji paremia vargšienų reikalavimus, tai tik tuomet, kada jie pilnai teisingi. Ji nesibaudo minios grūmojimų ir nepataikauja šio momento neteisingsiems reikalavimams. Ji gali laikinai panešti nuostolius ir laukti. Laikas ir Dievo teisybė parodo, kad Bažnyčia nesuklydo. Ji apgina valstybę ir lauzomąsias mažumos teises, jeigu teisybė yra jų pusėj. Ji drąsiai stoja prieš neteisingsus pasikesinimus, ar jie paeitų iš minios, ar iš karalių.

Jā visados grynē ir gins žmogaus igimtasias teises, būtent: teisę gyventi, šviestis, naudotis laisve, darbuotis, pasilsēt, garbint Dievą. Tās teisēs išeina iš pačios žmogaus prigimties. Jos nėra dovanos — nė valstybės, nė draugijos. Tų teisių žmogūnī nieks negali atimti, nes jos yra įgimtos ir būtinai reikalingos. Tiesa, kad tos teisės nėra su saviu ir priedermes, kurių didžiausia yra — dirbt.

DARBAS — TIKROJI ŽMOGAUS LAIMĒ.

“Savo kaktos prakaitē valgysi duoną.” “Jeigu kas nenori dirbti, tegu nė nēvalgo,” — taip sakė Šv. Raštas. Tinginiui nėra vietos žmonių draugijoje. Dirbti reikia visiems: didikams ir beturčiams, nes ta priedermė būtinai reikalauja draugijos susitvarkymui, bet dar labiau atskirų asmenų naudai. Darbas apsaugoja žmogų nuo moralio, protinio ir fizinio bei kūniško skurdo ir ištyžimo. Turtuolis nėr liuosas nuo tos priedermės. Jis yra pasiiluosavęs nuo sunkaus kūniško darbo, bet dėl to labiau jis turi pasitarnauti žmonijos gerovei kitonišku būdu.

Tečiau mes neturime žiūrėti į darbą kaip vien į latinimą proto ar kūno pajėgų, ar kaip į prekę, kurią galima pirkti ir parduoti. Į darbą reikia žiūrėti ir doros žvilgsniu, nes žmogus nėra kokia neprotinga mašina, kuri už nieką neatsako. Reikia nepamiršti, kad mes turime protą ir liuosą valią ir sielą nemirtingą. Žmogus yra pilnai atsakomas už savo darbus.

Priēš žmogaus nupūtiolimą, Viešpats Dievas, — anot Šv. Rašto žodžių — paėmė žmogų ir patalpino gėrybių rojuje, kad jame gyventų ir turėtų laisvę. Žmogui nusidėjus, ir žemės derlumas išnyko. “Prakeikta yra žemė tavo darbe, darbuose ir varguose dirbsi visas savo gyvenimo dienas.” Bėj geras ir ištikimas darbininkas net tose sunkenybėse randa liekaną to pirmojo džiaugsmo, kuris prėpildė žmogaus širdį rojuje.

Dirbti žemę ir ją paveldėti buvo pirmiausias Dievo įsakymas žmonėms. Be darbo žemė būtų apleista ir nevaisinga. Be darbo nebūtų jokios pažangos civilizacijoje. Gi Krikščionybė pašventino darbą. Stambeldžiū akys darbininkas buvo vergu; Krikščionių žvilgsniu jis yra Dievo vaikelis. Šv. Petras buvo žvejys, šv. Povylas šėtrų išdirbėjas. Darbas yra visatinė mokykla, kurioje visi mokinaisi. Tenai išmokstame paklusnybės, pasišventimo, kantrybės, tyirtybės, o tankiai ir nusizėminimo, kuomet palyginam savo darbą su mūsų artimų darbų ir daugel pas save randame neprietėklių bei trūkumų. Geras darbininkas, jeigu su juo tinkamai ir teisingai apsieinama, yra laimingas savo darbe.

Bet idant darbas būtu pakeļiāmas ir mālonus, darbinikas privalo turēti tinkamā atļyginimā, kad jo būvis ir visi reikalai būti aprūpināti. Darbinikas privalo gauti tinkamā ūzmokesni, kad turēti maisto, drabužu, pastogē ir paslīsi. Negalima perdaug īšnaudoti jo sveikatā ir pajēgas. Dirbtivēs ir šīap darbo salygos privalo būti sveikai ir tinkamai sūtvarkytos. Taip aprūpinatis, darbinu-

kas privalo būti teisingas, paklusnus, ištikimas savo duondavio reikalams ir sušnekamas savo draugams. Jm reikia atsiminti, kad dirbant darbą jį spildo Dievo įsakymą. Jeigu žmonija reikia tobulinti, tai ir darbininkas privalo savo dalį tame darbe atlikti. Bažnyčia nesibijo priminti darbininkams, kad jie darytų kas jiems pridera. Jie turi būti teisingi savo darbe. Teisingos sutartys padarytos su dirbdaviais turi būti išpildytos. "Daryk kitiems tai, ką pori, kad ir kiti tau darytų." Darbininkas turi daboti dirbdavio nuosavybę kaip savo. Jis turi interesotis jo gerove kaip savo. Nesusipratimams iškilus, darbininkas privalo statyti teisingus ir praeinamus reikalavimus.

DIRBDAVĻU PRIEDERMĒS.

Paņēma darbiniekus būti teisingais ir malonijs. Tuos padus Kristus-ieskumus pakartoja ir dirbdavjus. Mes juos da ir paragintume daryti daugiau negu teisybe reikalota ir sekti Kristus ir Apostalu meile, kuri nepazista ribu no kludju. Kaipo teisingumo priederme, kuria jeigu sulauzys, bus atsakomi pries Dievu ir pries zmones, dirbdaviai turi ziureti, kad izmy dalis ju pelno butu skiriama tinkamam darbiniku apmokejimui, kad ir jie turetu is ko gyvet ir izlaikyt savo seimynas. Dirbdaviai turi ielikimai uzlaikyti teisingas sutartis, kurias yra padare su darbinikais. Tegu atsimena, kad pries Dievu visi zmones yra lygus. Tegu mato darbininkuose Dievo paveikslu ir panasmu, nes Dievas visus panašina is save. sutvere. Dirbdavims reikia atsiminti, kad ir darbinia-

kai turi teisės prie sveikatos, gyvasties apsaugojimo ir tinkamo pasilsio ir dorų pasilinksminimų, idant galėtų įgyti naujos energijos, kurią darbę išaikoja. Reikia prižiūrėti, kad darbininkai turėtų ne vien tik laiko pasilinksminimui, bet ir atlikti savo tikėjimo ir pilietiškes pareigas.

Būgumai ir išnaudojimai darbininkų dabartinėje in-
dustrijos sistemoje privalo būti kuolabjausiai peikiami ir
smerkiami. Atsitolinimas dirbdavio nuo darbininko, su-
traukimas viso šalies turto į kelių žmonių rankas, darbi-
ninkų prispauda ir išnaudojimas beveik visur duodasi pa-
stebėti. Visiems žinomi faktai apie dirbdavių gobšumą
ir mažus darbininkų mokesnius, apie bežirdį atleidimą iš
darbo, ir darbininkų už niekų laikymą, yra taip skaudus,
kad daro gėdą mūsų demokratiškai valstybei. Dar nors
tik gerai, kad randasi dirbdavių, kurie taip nesielgia.
Yra dirbtuvų, kurios taip gražiai susitvarkę, kad daro
garbės kapitalui. Tenai atsišvelgimai ir sveikata, dorą,
apšvieta ir ekonominę darbininkų gerovę. Tos gražios iš-
imtys parodo, kad viskas galima tinkamai sutvarkyti, rei-
kia tik pataisyti neurinus dirbdavius ir jų metodus. Gob-
šumas ir išnaudojimas turi būti visur ir visuomet perse-
kiojamas. Aišku, kad dirbdaviai gyvendami tarp žmo-
nių ir iš jų kaudami sau turtus, privalo žmonėms būti
gerais ir naudingais ir už tai neša didelę atsakomybę prieš
žmonių. Gi kur kapitalas yra taip sukietėjęs, kad nieku
būdu nenori duoti darbininkams kas teisinga, ten tik vien-
nas liekti kelias prispaustiems — organizuotais.

DARBINĀNU TEISĒS.

Organizuoŭtis — neužginčyjama ir igimta žmonių teisė. Ir kapitalas ir darbininkai turi pilną teisę organizuoŭtis. Aiškiai būtų neteisinga, jei kapitalas savitūsi teisę organizuoŭtis, o darbininkams ta teisė užginčytų. Nė valstija negali užginti darbininkams organizuoŭtis, nes ji tam ir istrateigta, kad apsaugotų teises atskirų žmonių ir šeimynų. Tame dalyke Katalikybė griežtai skiriasi nuo Socializmo, kuris perdaug iškėlia valstybės teises ir leidžia jai tvarkyti žmogaus igimtas tiesias ir kištis į jo ir jo šeimynos privačius reikalus.

Vidūramžiuose darbininkų organizacijos, taip vadinamos gildos, puikiai gyvavo Katalikiškoje Europoje. Po Reformacijos jos buvo panaikintos Anglijoje ir Francijoje ir tik pastaraisiais laikais darbininkai įsiorūpino nuo valstybių teisė spiestis ir organizuotis į unijas. Paprastai šių laikų valstybės labai nenorė unijų pripažinti; gi Bažnyčia užgriė žmonėms darbininkams teisė organizuotis į unijas, kurias ji palaiko ir gina.

Apie tokias darbininkų organizacijas taip sako Leonas XIII: "Būti labai pagaiduojama, kad jos būtų skaitlingesnės ir geriau sutvarkytos. Jos turi pilną teisę gyvuoti... Jų negalima uždrausti, nes jos labai priglėbtos pavieniam žmogui pagerinti savo būvį." Iš to matyti, kad darbo unijos yra steigiamos tam, kad apginti silpną prieš galingą, kad padėti darbininkams geresnės darbo sąlygas išsiderėti, kad apginti jų reikalus prieš galingo ir organizuoto kapitalo pasikėsinimus. Tvirtos unijos pajėgia išreikalauti, kad sutartys tarp darbo ir kapitalo būtų pildomos.

Nestinga tokioms unijoms ir bloguju pusi, kaip antai: pasipriešinimas dirbdaviams, pakrypimas į ne-veiką radikalizmą, kurtynimas prie nereikalingų streikų, reikalavimas užmokescio neatsakomo darbininkų išsilavinimui, ir tam panašiai. Bet gi tie blogumai ne būtina surišti su darbo unijomis, ir rimtesnieji darbo vadai skaudžiai apgailestauja, kad tokie trūkumai įvyksta, ir tik-rai širdimi nori juos pataisyti bei pašalinti ir tuo būdu įvykinti pilną ramybę industrijoje.

STREIKAS.

Streikas gali būtī teisingas, o kartais būīnai reikalingas. Streikas nēra karas, bet kaip ir karas turi būtī paskutinē darbininkų priemonē savo teisēms apgimtī. Darbininai turi ilgai ir rimtai svarstyti, kol griebsis šio ginklo. Darbininkai privalo apsižūrēti, kad streikas būtų teisingas; kad draugai darbininkai nebūtų gėdinami ir varu varomi streikuoti; kad teisingos sutartys nebūtų laužomos. Jie turi gerai apsvarstyti ar laimēs ir apskaitliuoti, ar tas laimėjimas pilnai atsvers nuostolius, kuriuos apturēs, jiems bestreikuojant, jie patys, jų šeimynos ir visuomenē.

Prītrijimas parodo, kad daugelis streikų nepavyko ir tas nepavykimas pablogino darbininkų būvį ir padidų unių vardus pakenkė. Daliniai laimėjimai, kurie baigiasi susitaikymais, gali būti įgyti ir be streiko, jei tik abi pusi norės rimtai ir gerai pasitarti. Kuomet doros principai nėra paliejami ir visuomenė streikui nepalanki, tuomet geriau susitaikyti, nes nors streikas gali būti pateisintas, bet visuomenei neprijaudiant, bus pralaimėtas. Tuomet reikia klausyti sveiko proto ir šalto apskaitliavimo, kaip tas buvo padaryta, kuomet grįžiojantis gelžkelių streikas buvo atšauktas. Net ir laimėjimas ne visuomet užmoka nuostoliu kovoje aukentėjus. Kaip karas, streikas gali būti pateisinamas, bet lygiai kaip karas, turi būti tik puskinijiu irrankiu, kitus visus išmėginus.

Valstybė gali sustabdyti naminių karą, bet streikas nē-

Vietinės žinios.

REGISTRACIJA PASIBAIGĖ.

Serdoj pasibaigę balsuotojų registracija. Lietuviai balsuotojai į klausymą, kur gimę, atsakdami Lietuvoje, nesukėlė dygų. Užrašinėtojai jau gerai žino Lietuvą.

ATLAIKĖ SUSIRINKIMĄ.

Užatninkė LDS. 1-moji k-p. laisvės susirinkimą, kur be kito ko visi nariai pasidavė noliai platinti spaudą. Užsiminta apie veiksmų konferenciją. Pareikšta, kad jokių kompromisų klausime "Pilielinų Sąjungos" neturi būti, kad beboniai lietuviai grįžtantieji Lietuvoje turi nusipirkti už \$100 boną ir kad Gynimo Paskolos bonai būtų nupiginti.

ISITAIKYKITE DĖŽUTES.

Bostono Pašto yrišininkas pagaidauja, kad namų savininkai įsitaivinti prie namų laisvoms dėžutės arba padaryti tam tikras du-risės skylės, kad siuntinius lengviau ir greičiau būtų galima išnešioti.

T. FONDO SUSIRINKIMAS.

Lapkričio 24 d. 7:30 v. vak. pobūžnytinėje svetainėje ant penktos gatvės, įvyks T. Fondo ilskytvius ir Katalikų Vieniū susirinkimai. Susirinkimai bus svarbūs, nes bus rinkimas valdybos ateinantiems metams. Taigi kviečiami visi veikėjai ir rėmėjai atsilankyti. Be to turime daug kitokių svarbių reikalų aptarti: Gavo-me iš centro didelį pluoštą knygelėlių. Prasidėjo ruduo, artinasi žiema, mes turime su-krusti smarkiau veikti.

V. J. Jakštas,
T. Fondo 14-sk. pirm.

VYČIŲ SUSIRINKIMAS.

Nedėlioje, lapk. 20 d. apie 3 val. L. Vyčių 17 kp laikė savo susirinkimą, saviose kamba-riūose. Vaidinimo ir šokių ren-gimo komisijos išdavė savo ra-portus. Buvo daug kalbama apie užlaikymą kambarių. Na-tarita kad vaikai tam tikslui mokės po 15 c. savaitėje, o rėmėjos po 10c. Nutarta ren-gi iškilmingas naujų metų su-lektuvius, (šeiminis "cus-tum party") vien del katali-kiško jaunimo. Zosė Gurlin-tė išdavė raportą iš praetis-vasaros veikimo. Skaityta jos ir Glinceiko laiškas, kuriame, kvietė į savo vestuvės. Printas su širdingumu. Svarstyta ir "Vyčio" nuosavos spaustuvės reikalas. Nuskirtai kvotai su-keikti išrinkta komisija. Susirinkimas buvo gyvas. L. Vy-čių 17 kp. vis auga ir tvirtėja susilaikdama naujų pajėgų Smagu pažymėt, kad prie šios kuopos gausiai rašosi čia gimę moksleiviai-ės. Matyt kuopa sugeba juos prie savės patrank-ti. Tai smagus apsirėikimas. Zuitakis.

SUSIRINKIMAS FĖRŲ REIKALAMS.

Prie šv. Petro parapijos fėrų smarkiai rengiasi. Lapk. 21 d. vakare, pobūžnytinėje svetainėje įvyko draugių atstovų susirin-kimas, parapijos rengiamų fė-rų reikalais. Dalyvavo 18-kos draugių atstovai-ės. Buvo gy-vas. Paaiškėjo, kad jau nejuo-kais dirbama, kolekтуojama pinigai ir dūgtai. Siame susirinkime išrinkta visa valdyba ir reikiamos komisijos. Tėrų iškilmingas atidarymas įvyks lapkričio 27 d. tuoj po mispa-rų. Kurie turite kokių daiktų, galite vakarais atnešti į pobū-žnytinę svetainę priims zakras-tijonas, ar kiti komisijos nari-ri. Tikrai galima sakyti, kad šimet fėrai bus vieni iš in-dominiausių.

Petras.

EXSTRA!!!

AR SKAITĖ "PERKŪNĄ"?

Jei da neskaitei "Perkūno" No 9-ta stenksis kuogreičiau

siai įsigyti. Jei nori linkam juokų turėti atsisk: "Perkūnui" ant tikieto 16c, o "Perkūnas" tuoj pas tave atsiba-las.

"PERKŪNAS"

366 Broadway, Boston 27, Mass.

EASTON, Pa.

Vietinė šv. Mykolo parapijos Vakarėnės atsibūs 26 d. šio mė-neio šv. Mykolo bažnytinėje sa-lėje pradžia 5 val vak. Prieto griek ir muzika su šokiuis. Sirdingai kviečia visu

Kun. V. Matulaitis kimit.

GERB. KLEBONŲ

DOMEI.

Ką tik išėjo iš spaudos

"Pirma išpažintis"

MAŽAS KATAKIZMELIS

privangimui

Prie Pirmos Išpažinties

šv. Komunijos.

Sutaisė

GERB. KUN. F. JUŠKAITIS,

Cambridge'o, Mass. Klebonas.

Labai parankus ir lengvas

KATAKIZMELIS vaikūčiams

prisirengimui prie Pirmos Iš-

pažinties ir šv. KOMUNI-

JOS.

Gražiais popieros aparais.

Fusl. 32.

Gerb. Klebonams imant ant

syk daugiau, parduosime už

papigintą kainą, būten: \$7.50

už 100 egz. Vienas egz. išei-

na 74c.

Tai-gi gerb. Klebonai ma-

lonėkite pašikubinti su už-

sakymais.

"DARBININKAS,"

366 Broadway, Boston 27, Mass.

NEPAPRASTAS BALIUS!

Rengia D. L. K. Keistučio Dr. ja,

Boston, Mass.

LAPKRIČIO 24 D., 1921

(Thanksgiving Day)

LIETUVIŲ SALEJE,

492 E. 7-th St. (tarp H ir I gat.)

South Boston, Mass.

Prasidės 2-ą val. po pietų ir

trauksis iki vėlai nakti.

Tai-gi visi rinkitės į toki puikų

balį, kokio dar nebuvo South-

Boston. Bus šaltakosės, dešrų su

kopūstais, skaniausių gėrimų ir

garsiausi muzikantai griežs.

IZANGA PIGI.

Kas tik gyvas ateik ant to BA-

LIUS.

Kviečia Rengėjai.

Metinis Apvaikščiojimas

MILŽINIŠKAS ISTORIŠKAS TEATRAS

"ŽIVILĖ"

5-KIŲ AKTŲ 7-NIŲ ATIDENGIMŲ DRAMA

RENGIA LIETUVIŲ KOOPERACIJOS

BENDROVĖ

BUS SULOŠTA

Lapkričio 24 d., 1921

PADĖKAVONĖS DIENŲ,

(THANKSGIVING DAY)

BRIGHTON'O LIETUVIŲ LAUDIES NAME,

Pradžia 2-ą valandą po pietų.

26 Lincoln Str., Brighton, Mass.

Svarbus Pranešimas Gerbiamiems Klebonams.

Tik ką išėjo iš spaudos labai parankus ir rūpe-tingi sutaišytas KATE-KIZMELIS vaikūčiams prirengimui prie Pirmos Išpažinties ir šv. Komunijos, "Pirma Išpažintis." Gerb. Klebonams duoda-me specijalg kainą, už 100 egz. \$7.50.

Taip-gi, Gerb. Kun. F. Juškaitis parvežė iš Lietūvos kelias dešimtis Evan-gelijų knygelėlių. Gražiais drobės aparais 6x8, la-bai parankios. Kaina \$1.50

Šiomis dienomis pra-dėjome spausdinti labai gražių KALEDINIŲ KON-VERTELIŲ "Kaledų au-ka," su V. Jėzaus užgimi-mo paveikslėliu. Mano-me, kad Gerb. Klebonams ir aukautojams šie kon-vertėliai patiks. Jų kaina bus šitokia:

200	\$ 2.25
300	3.00
400	3.75
500	4.50
1.000	5.75
2.000	10.00
3.000	14.00

Gajstina būtų, kad Gerb. Klebonai pašikubintų su užsakymais.

"DARBININKAS"

366 Broadway,

Boston 27, Mass.

16-TAS METINIS BALIUS

Rengia Cambridge'aus

Lietuvos Sūnų Draugystė

kuris įvyks

KETVERGE,

LAPKRIČIO 24 D., 1921

(Thanksgiving Day)

CYPRUS SALEJE,

40 Prospect St., Cambridge, Mass.

Pradžia 2 val. po pietų.

Tai bus linksmiausias ba-lius, nes griežs ALGIRODO

ORCHESTRA iš Montello,

Mass.

Broadway Theatre

PAN-UTARN-SERED.

Lapkr. (Nov.) 23-24-30

Dorothy Phillips—

"Vyras, moteris ir

Sąjungtuvis."

Osaki & Zari—

"Fun in a shooting

Gallery."

Doris Hardy & Co.—

KOMEDIJA.

Howland, Irvin Howland—

"Daržels Dams."

Loves Garden—

"A miniature Musical

Comedy."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant Vargonų."

Komedija—

Savaitinis Žinynas.

Miss. Irene Hanity—

"Ant V